

МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ **КОНФЕРЕНЦІЇ**

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА
СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ
І СВІТОВІ НАУКОВІ
ДОСЛІДЖЕННЯ

М. ЛУЦЬК, УКРАЇНА

**24 СІЧНЯ
2025 РІК**

МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

.....

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА СУЧАСНІ
УКРАЇНСЬКІ І СВІТОВІ
НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ**

.....

м. Луцьк, Україна
24 січня 2025 рік

**УДК 082:001
М 74**

Голова оргкомітету: Кореньюк І.О.

Верстка: Білоус Т.О.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 3 від 23.01.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення №331 від 12.06.2024).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

М 74

Модернізація та сучасні українські і світові наукові дослідження: матеріали VIII Міжнародної студентської наукової конференції, м. Луцьк, 24 січня, 2025 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025. — 490 с.

ISBN 978-617-8440-45-9

DOI 10.62732/liga-inter-24.01.2025

Викладено матеріали учасників VIII Міжнародної мультидисциплінарної студентської наукової конференції «Модернізація та сучасні українські і світові наукові дослідження», яка відбулася 24 січня 2025 року у місті Луцьк, Україна.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2025

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

ISBN 978-617-8440-45-9

МІЕЛОНЕЙРОПАТІЯ ЧЕРЕЗ ДЕФІЦИТ ВІТАМІНУ В ₁₂ ТА ЗВ'ЯЗОК З ПОРУШЕННЯМ СИНТЕЗУ ЖИРНИХ КИСЛОТ В НЕРВОВІЙ СИСТЕМІ. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ Бондаренко О.С., Науковий керівник: Черноусова Н.М.	416
МОЛЕКУЛЯРНІ МЕХАНІЗМИ ЦИРКАДНИХ РИТМІВ Лисюк С.А., Науковий керівник: Обухова О.А.	419
МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ХВОРОБИ ГАЛЛЕРВОРДЕНА-ШПАТЦА Старостенко І.А., Науковий керівник: Обухова О.А.	422
НАВЧАННЯ ПАЦІЄНТІВ З ЦЕРЕБРОВАСКУЛЯРНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ Шипілка І.А., Науковий керівник: Грозна Л.М.	425
НАВЧАННЯ ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ Лісовол Т.В., Науковий керівник: Грозна Л.М.	427
ОБІЗНАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЩОДО РИЗИКІВ ХІРУРГІЧНИХ УСКЛАДНЕНЬ ТА СПОСОБІВ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ Сухоруков І.Ю., Поваляєв О.А., Науковий керівник: Смоляник К.М.	429
ОКСИДАТИВНИЙ СТРЕС ТА ЕКЗОГЕННІ АНТИОКСИДАНТИ Комар Т.І., Мягких П.А., Науковий керівник: Абраїмова О.Є.	430
ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ АНТИДЕПРЕСАНТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ВЕЛИКОГО ДЕПРЕСИВНОГО РОЗЛАДУ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ ТА ПЕРИНАТАЛЬНОЇ ДЕПРЕСІЇ Середюк С.В., Науковий керівник: Старовер А.В.	432
ОСОБЛИВОСТІ ПАТОГЕНЕЗУ ЦИТОМЕГАЛОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ Пилипенко В.С.	434
ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ Габорець Д.Ю., Науковий керівник: Дмитришин Б.Я.	436
РЕДАГУВАННЯ ГЕНОМУ CRISPR/Cas9: МОЖЛИВОСТІ І РИЗИКИ Кривчикова М.О.	438
РОБОТА З ПАЛІАТИВНИМИ ПАЦІЄНТАМИ: ЗНЕБОЛЕННЯ, ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА Пухир І.В., Науковий керівник: Грозна Л.М.	440
РОЛЬ ТАУРИНА В ЦЕНТРАЛЬНІЙ НЕРВОВІЙ СИСТЕМІ Портняга М.М., Науковий керівник: Пелешенко Г.Б.	442
СОН ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ХРОНОБІОЛОГІЇ Ластовець М.О., Науковий керівник: Обухова О.А.	445
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ МУЛЬТИРЕЗИСТЕНТНОГО ТУБЕРКУЛЬОЗУ Арабаджі А.Є., Науковий керівник: Шевченко О.С.	447
СЬОМА ПАНДЕМІЯ ХОЛЕРИ: ОЦІНКА ЗАХВОРЮВАНOSTІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТА НАПРЯМИ ПРОФІЛАКТИКИ Патинко Є.А., Матузок А.Є., Науковий керівник: Монакова О.С.	450
ФІЗИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОМЕНЕВОЇ ТЕРАПІЇ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО КОНТРОЛЮ ПРОМЕНЕВОГО НАВАНТАЖЕННЯ Ахмед З.С., Науковий керівник: Новікова І.М.	453

Патинко Єлизавета Анатоліївна, здобувач вищої освіти медичного факультету
Харківський національний медичний університет, Україна

Матузок Анна Едуардівна, здобувач вищої освіти медичного факультету
Харківський національний медичний університет, Україна

Науковий керівник: Монакова Ольга Сергіївна, асистент кафедри епідеміології
Харківський національний медичний університет, Україна

СЬОМА ПАНДЕМІЯ ХОЛЕРИ: ОЦІНКА ЗАХВОРЮВАНOSTІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТА НАПРЯМИ ПРОФІЛАКТИКИ

Холера є особливо небезпечною інфекційною хворобою, що підпадає під регулювання Міжнародними медико-санітарними правилами. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) щорічно на холеру хворіє до 4 млн осіб, смертність з яких складає до 143 тис. випадків. [1]. У 1961 р. розпочалася сьома пандемія цієї інфекції, спричинена *Vibrio cholerae El-Tor*, яка триває й дотепер [2, 3]. Незважаючи на це, рівень захворюваності та ураженості населення різних країн кожного року зазнає суттєвих змін. Таким чином, з 2016 р. по 2020 р., за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), було зареєстровано значну кількість випадків холери у десятках країн світу. [3-6]. З урахуванням епідемічної ситуації та наукових досягнень удосконалюються також підходи до профілактики цієї інфекції. Так, у жовтні 2017 р. партнери Глобальної цільової групи розробили та надали нову стратегію щодо боротьби із холерою «Ліквідувати холеру: дорожня карта на період до 2030 року», що має на меті скоротити до зазначеного терміну смертність від холери на 90 % та її елімінацію в 20 країнах світу [7-9].

Мета роботи – проаналізувати стан захворюваності на холеру в світі з 2015 р. по 2023 р., зокрема на тлі реалізації сучасної стратегії боротьби з нею.

Матеріал і методи. Вивчено, проаналізовано та систематизовано низку вітчизняних і іноземних літературних джерел та електронних ресурсів з досліджуваної проблеми, зокрема дані Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), дані з Центру громадського здоров'я МОЗ України, наукові публікації у провідних світових виданнях та ін.

Результати та їх обговорення. Аналіз захворюваності на холеру в світі показав, що кількість випадків холери та країн, де реєструвались випадки, коливались протягом вивчаємого періоду. Так, у 2015 р. було зареєстровано близько 190 тис. випадків холери в світі, у 2016 р. – 132121 випадок із залученням 38 країн, у 2017 р. – понад 1,2 млн. із залученням 27 країн, у 2018 р. – близько 500 тис. із залученням 34 країн, у 2019 р. – понад 900 тис., з яких 93% випадків зареєстровано у Ємені, в 2020 р. – 323320 із залученням 27 країн, у 2021 р. – 223 тис. із залученням 35 країн, у 2022 р. – 473 тис. із залученням 44 країн, у 2023 р. – 535321 із залученням 45 країн. [4-6, 10, 11].

Значно вищі показники кількості випадків холери в світі в 2017 р. і 2019 р. зумовлені епідемією цієї хвороби в Ємені, протягом якої захворіло понад 2,5 млн. мешканців країни, що було спровоковано тяжкою гуманітарною кризою під час громадянської війни. Наслідком конфлікту стало знищення систем водопостачання

та погіршення санітарних умов, через що абсолютна більшість населення не мала регулярного доступу до чистої води та гігієнічних засобів, а вода, що була в наявності, виявилася забрудненою холерним вібрионом, бо раніше велику кількість незнешкоджених відходів було змито інтенсивними дощами до водойм, звідки мешканці країни брали воду. Вважається, що це найбільший спалах холери із найшвидшим поширенням в сучасній історії. На пік епідемії, що розвинулася у Ємені в 2019 р., припадало понад 90 % усіх випадків холери в світі, а захворюваність у середньому в країні сягнула 382,7 на 10000 населення [12-16].

Мінливим виявився також спектр найбільш уражених країн. Так, до 2018 р. найбільшу кількість випадків хвороби спостерігали в Нігерії, ДР Конго, Сомалі, Танзанії та Кенії, з 2018 р. по 2021 р. – до цих країн (за виключенням Кенії) додалась Гаїті, з 2021 р. по 2022 р. випадки реєструвались в Сирії, Гаїті, Малаві, Афганістані, Бангладеш, Ефіопії, ДР Конго, Камеруні, Пакистані, у 2023 р. – в Афганістані, Гаїті, ДР Конго, Мозамбіку, Малаві, Ефіопії, Бангладеш. У цих країнах захворюваність на холеру виникла та підтримувалась за рахунок низького рівня санітарної культури та низької просвітницької діяльності з метою забезпечення задовільних санітарно-побутових умов. Також важливу роль у поширенні інфекційних захворювань у цих регіонах відіграли кліматичні умови, а саме - висока температура та вологість. [1-3, 17-20].

Зважаючи на захворюваність на холеру у світі, та напружену епідемічну ситуацію з холери у певних країнах, у травні 2018 р. на 71-й сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я було прийнято резолюцію, що схвалює стратегію щодо боротьби з холерою «Ліквідувати холеру: дорожня карта на період до 2030 року», до реалізації якої залучилися понад 50 різних організацій-партнерів із багатьох країн світу, зокрема Міжнародна федерація спілок Червоного Хреста та Червоного Півмісяця, спілка «Лікарі без меж», ЮНІСЕФ, ВООЗ тощо [9]. До пріоритетів цієї стратегії належить раннє виявлення спалахів і швидке прийняття відповідних заходів щодо їхнього стримування; адресний багатосекторальний підхід задля попередження повторної появи захворювання; механізм координації технічної підтримки, а основними чотирма напрямками профілактики холери є епідеміологічний нагляд; заходи з поліпшення водопостачання, санітарії та гігієни; мобілізація суспільства (взаємодія з населенням); лікування хворих і застосування оральних протихолерних вакцин [2, 18].

Висновки. Незважаючи на запроваджену в 2017 р. стратегію щодо боротьби з холерою «Ліквідувати холеру: дорожня карта на період до 2030 року», захворюваність на холеру в світі залишається високою. Хвороба є поширеною в країнах третього світу, де населення не має доступу до чистої води та змушене використовувати воду з відкритих водойм, і є одним з показників відсутності соціального розвитку. Упродовж останніх років має місце чітка тенденція до збільшення як кількості випадків холери в світі, так і спектру залучених до епідемічного процесу країн, що ставить під сумнів можливість вчасного досягнення цільової мети «Дорожньої карти». Сприятливим тлом для підвищення захворюваності на холеру є збройні конфлікти.

Реальна кількість випадків холери в світі щороку може сягати кількох мільйонів, а невідповідність офіційної статистики в бік «відставання», що слід розглядати як «феномен айсбергу», зумовлена цілою низкою факторів, зокрема надзвичайно обмеженими можливостями систем епідеміологічного нагляду,

побоюваннями, пов'язаними з із негативними наслідками для торгівлі та туризму, тощо. Для досягнення цілей та завдань розробленої стратегії боротьби з холерою на ендемічних територіях потрібна допомога ВООЗ та інших міжнародних організацій.

Список використаних джерел:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. – 4-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 464 с.
2. Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби: навч. посібник / К.В. Юрко, Г.О. Соломенник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2023. – 255 с.
3. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид.: у 3 т. Т. 2 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона; наук. ред. пер. Катерина Юрко, Василь Москалюк, Лариса Мороз та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 778 с.
4. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/274654/WER9338.pdf>
5. <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2023-DON437>
6. Weekly Epidemiological Record (WER), 17 September 2021, Vol. 96, No. 37. P. 445-460.
7. Тропічні хвороби: навч. посіб. / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 384 с.
8. <https://www.who.int/news-room/events/detail/2017/10/04/default-calendar/launch-of-the-renewed-strategy-for-cholera-control>
9. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/cholera>
10. Cholera Annual Report 2023. Weekly Epidemiological Record, 9 September 2024, Vol 99 (36), P. 481-496.
11. <https://www.who.int/news/item/04-09-2024-data-show-marked-increase-in-annual-cholera-deaths>
12. EMEN: Cholera Outbreak. Daily epidemiology update. 27 July 2017 [Архівовано 7 лютого 2018 у Wayback Machine.] (англ.)
13. WHO. Media centre. Cholera count reaches 500 000 in Yemen. News release 14.08 2017 року [Архівовано 17 серпня 2017 у Wayback Machine.] (англ.)
14. Weekly Epidemiological Bulletin. W6 2018 (Feb 05-Feb 11) [Архівовано 20 березня 2019 у Wayback Machine.] (англ.)
15. Larkin H. WHO Report: Cholera Resurgent in 2022 After Years of Decline. JAMA. 2023;329(3):200.
16. World Health Organization = Organisation mondiale de la Santé: Weekly Epidemiological Record, 2023, vol. 98, 38 [full issue]. Weekly Epidemiological Record = Relevé épidémiologique hebdomadaire, 98 (38), 431-452.
17. Vega Ocasio D, Juin S, Berendes D, et al. Cholera Outbreak - Haiti, September 2022-January 2023. MMWR Morb Mortal Wkly Rep. 2023;72(2):21-25
18. <https://www.who.int/news/item/20-03-2024-millions-at-risk-from-cholera-due-to-lack-of-clean-water-soap-and-toilets-and-shortage-of-cholera-vaccine>
19. <https://phc.org.ua/news/u-sviti-sposterigaetsya-splesk-zakhvoryuvanosti-na-kholeru-vooz>
20. <https://www.gtfcc.org/wp-content/uploads/2023/02/gtfcc-public-health-surveillance-for-cholera-interim-guidance.pdf>

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ
І СВІТОВІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ»**

24 січня 2025 рік • м. Луцьк, Україна

Українською та англійською мовами

*Всі матеріали пройшли перевірку на плагіат та експертизу за формальними ознаками
(форматування, стиль мови, оформлення цитувань та списку використаних джерел).
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори та їх наукові керівники.
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів.*

Підписано до друку 24.01.2025.
Папір офсетний. Цифровий друк. Формат 60×84/16.
Гарнітура Times New Roman, Poiret One та Arial.
Умовно-друк. арк. 27,56. Замовлення № 25/001.
Тираж: 100 екземплярів. Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:

Громадська організація «Молодіжна наукова ліга»
21005, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@liga.science | URL: www.liga.science

Видавець: ТОВ «УКРЛОГОС Груп».
21005, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7860 від 22.06.2023.